

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/167/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123237269
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5123237269.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek – sudkýň JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky – D. C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom trvale E. F. XXXX/XX E., XXX XX G., zastúpenej splnomocneným zástupcom: KUČERA & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Slovenského národného povstania 6, 920 01 Hlohovec, IČO: 52 425 592 a otca – H. C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom trvale XXX XX I. D. XX, zastúpeného splnomocnenou zástupkyňou: JUDr. Zdenka Hulmanová, advokátka, so sídlom J. K. X, XXX XX G., v štádiu konania o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky detí proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 54P/232/2023-30 zo dňa 9. novembra 2023 a o návrhu matky detí na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 08.12.2023, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým súd nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení: Maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX sa dočasne zverujú do osobnej starostlivosti otca, p o t v r d z u j e .

Vo výroku, ktorým súd poučuje všetkých účastníkov tohto konania, že môžu podať návrh na začatie konania vo veci samej, ktorého predmetom bude úprava práv a povinností k maloletým deťom a účastníkmi tohto konania budú matka maloletých detí, otec maloletých detí a maloleté deti m e n í tak, že otcovi detí sa ukladá do 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať voči matke detí návrh na začatie konania o zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 08.12.2023 z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) uznesením č. k. 54P/232/2023-30 zo dňa 9.11.2023 nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení: Maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX sa dočasne zverujú do osobnej starostlivosti otca. Súd poučuje všetkých účastníkov tohto konania, že môžu podať návrh na začatie konania vo veci samej, ktorého predmetom bude úprava práv a povinností k maloletým deťom a účastníkmi tohto konania budú matka maloletých detí, otec maloletých detí a maloleté deti.

1.1 Rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 06.11.2023 podal otec detí návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ktorého žiadal, aby súd nariadil matke odovzdanie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/266/2019-299 zo dňa 10.09.2021 boli maloleté deti na čas po rozvoде zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorí sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. V poslednom období začali najskôr maloleté deti pozorovať na matke vážne zmeny v jej správaní, o ktorých informovali aj otca s tým, že maloletý A. začal mať vážne obavy aj o otca, keď mu aj napísal do SMS, aby si dával na seba pozor. Najmä od obdobia letných mesiacov maloleté deti otcovi rozprávali o zmenách v správaní matky, ktorá bola čoraz častejšie agresívna a hysterická, rozprávala čudné veci. Deti mali vedomosť aj o tom,

že matka užíva i lieky na upokojenie. Koncom mesiaca august 2023 začali aj známi otca upozorňovať na zvláštne statusy matky na sociálnej sieti Facebook a to na jej verejnom profile, ku ktorému má otec zablokovaný prístup. Statusy matky obsahovali verbálne útoky na jej zamestnankyne ako aj na otca, ktorého verejne obviňovala z toho, že sa spojil so satanom, aby vyhral súd o deti, aby jej poškodil v práci, vo vzťahoch s jej rodičmi a negatívne ovplyvnil zdravotný stav ich detí. Okrem toho matka na tomto verejne prístupnom profile opakovane riešila témy ako spolčenie sa so satanom, woodo praktiky a čiernu mágiu, čo vzhľadom na jej doterajšie pôsobenie ako riaditeľky detského pedagogicko-psychologického centra, vyvoláva u otca podozrenie o jej aktuálnom psychickom zdraví. Maloleté deti sa od r. 2023 začali postupne vyhýbať prítomnosti matky počas týždňa, kedy boli zverené do jej osobnej starostlivosti a to tak, že bezprostredne po škole požiadali otca, aby s nimi trávil čas až do večera, kedy ich tento zaviezol pred byt, kde bývajú s matkou. Dňa 24.10.2023 matka detí zaútočila na maloletého C. kuchynským nožom a hovorila, že ho zabije potom, ako jej C. hovoril, že by chcel ísť k otcovi nakoľko sa u matky pre zlé bytové pomery nemá kde učiť. Po tomto incidente otec kontaktoval kolíznu opatrovníčku, s ktorou v čase, keď mal deti v osobnej starostlivosti dohodol stretnutie aj s maloletým C.. Vzhľadom k tomu, že v blízkej dobe mal maloletý A. naplánovanú vážnu operáciu srdca, tento sám požiadaval otca, že to ešte chvíľu s matkou vydržia. Aj na základe tejto požiadavky otec odviezol maloleté deti. Dňa 05.11.2023 večer otec odviezol maloleté deti pred bytový dom, v ktorom býva matka. Potom ako počul otec krik a ranu, vybehol aj so svojou sestrou z auta a videl, ako matka drží v ruke kuchynský nôž, ktorý už opakovane stihla zapichnúť do kolesa na jeho aute. Snažili sa ju aj so synom A. spacifikovať tým, že ju držali za ruky, ona však po nich kopala nohami a kričala. Potom, ako sa jej otec snažil dohovoriť, aby sa upokojila, ona začala kričať, že mu odreže tým nožom gule a zabije ho. Všetko sa odohralo pred očami maloletých detí, ktoré po tomto incidente odmietli ísť k matke s tým, že majú strach a po dvoch hodinách strávených na polícii, kde tento incident zaznamenávali, odišli s otcovou sestrou domov k otcovi. Maloletý C. bol po uvedenom incidente vo veľmi zlom psychickom stave, ktorý mu bránil ísť aj do školy. Maloletý A. aj vzhľadom na svoj vek a evidentne aj pre svoju vnímavosť voči matkinmu správaniu sa v poslednom období, požiadaval otca, aby zabezpečil prítomnosť niekoho z rodiny ku matke, nakoľko sa obával toho, že by si matka mohla niečo sama urobiť. Otec s maloletými navštívil kolíznu opatrovníčku, s ktorou sa maloletí o incidente rozprávali a obaja uviedli, že sa boja byť s matkou. Maloletým deťom bol detským pediatrom odporučený kľudový režim. Vzhľadom k tomu, že konanie matky v poslednom období opakovane ohrozilo život a zdravie maloletých detí ako aj z dôvodu, že deti sa boja ostať s matkou, bolo podľa otca detí potrebné, aby boli matke dočasne odobraté maloleté deti z jej osobnej starostlivosti a zverené do jeho výlučnej starostlivosti.

1.2 Okresný súd pri rozhodovaní o návrhu otca detí na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z ust. § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 2, zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Oboznámiac sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj listinnými dôkazmi (úradné záznamy ÚPSVaR Žilina zo dňa 30.10.2023 a 06.11.2023, elektronická komunikácia, lekárske správy, potvrdenie OO PZ Žilina – Západ zo dňa 05.11.2023) dospel k záveru, že je potrebné upraviť pomery medzi účastníkmi s prihliadnutím na najlepší záujem maloletých detí a preto dočasne zveril maloleté deti do starostlivosti otca. Konštatoval, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/266/2019-299 zo dňa 10.09.2021 boli maloleté deti na čas po rozvoде zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorí sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Doposiaľ sa otec na základe výslovnej žiadosti maloletého Michala snažil vzniknutú situáciu ohľadom správania sa matky riešiť zmierlivo a to tak, že na matkine ataky voči jeho osobe nereagoval, resp. na tieto odpovedal bez potreby prejsť do protiútok. Z konania matky je však zrejmé, že matka v čase, keď má zabezpečovať striedavú osobnú starostlivosť o maloleté deti ohrozuje zdravie a život maloletých detí. Matka v čase, keď s ňou bol maloletý C. sám v domácnosti na tohto vyťahla kuchynský nôž a podľa tvrdenia maloletého sa mu vyhrážala smrťou a v prítomnosti oboch maloletých sa matka vyjadruje o veciach, ktoré vyvolávajú u detí obavy či strach z osoby matky a ako aj jej správania voči nim. Problémové správanie matky má vplyv na psychickú pohodu maloletých, čo bolo konštatované v priložených lekárske správkach ošetrujúceho pediatra. Vzhľadom na uvedené bol súd toho názoru, že zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti matkou nie je v súlade so záujmami maloletých detí, dokonca ich zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin je v rodinnom prostredí u matky ohrozený. Situáciu je potrebné riešiť zásahom súdu a dočasne upraviť výkon rodičovských práv a povinností formou neodkladného opatrenia. Rozhodol o dočasnom zverení maloletých do osobnej starostlivosti otca a nie o odovzdaní maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti v zmysle návrhu otca detí, nakoľko z predloženého návrhu je zrejmé, že maloleté deti sa toho času nachádzajú v jeho osobnej starostlivosti a teda nie je možné nariadenie neodkladného opatrenia v znení v akom ho otec navrhol nariadiť. Okresný súd zároveň poučil účastníkov

konania o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej, nakoľko tento nebol súčasťou návrhu o nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Proti uzneseniu okresného súdu podala odvolanie matka detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu zo dňa 28.11.2023 v celom jeho rozsahu. Napadnuté rozhodnutie považovala za nesprávne, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP a § 62 ods. 1 CMP.

2.1 Podľa matky detí okresný súd nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci, keď pri rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z jednostranných tvrdení otca, ktoré nemožno považovať za dostatočne osvedčujúce potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Navyše z dôvodu postupu podľa § 329 CSP, keď súd o návrhu otca rozhodol bez vyjadrenia matky a bez nariadenia pojednávania, teda o tak zásadnom zásahu do jej práv rozhodol bez poznania jej stanoviska a jej vyjadrenia k predmetnej veci o to viac, že v danom prípade bol na to časový priestor. Otcom prezentované skutočnosti a ním predkladané dôkazy nepreukazujú, že by matka zanedbávala starostlivosť o maloleté deti, alebo že by deti ohrozovala, ako to popisuje otec, pričom predmetný návrh otca je len výsledkom jeho dlhodobej snahy o získanie detí do svojej osobnej starostlivosti, v čom sa mu aj prispelením súdu aktuálne darí. Táto snaha sa prejavuje už dlhodobo v tom, že medzi ním a matkou je nefunkčná komunikácia. Okrem toho správanie otca, ktorý svojim konaním sústavne a cielene podkopáva autoritu matky, ovplyvňuje aj myslenie samotných detí a obracia ich proti nej. Navyše svojim autoritatívnym, až priam vodcovským prístupom k deťom si od nich vynucuje svoju pozornosť a preberania svojich názorov, ktoré sú deti v obave pred otcom nútené akceptovať. Aj z uvedeného dôvodu sú maloleté deti vo svojich názoroch a opisovaní udalostí prežitých s matkou ovplyvnené a manipulované svojim otcom. Dokonca sa domnieva, že otec priamo utvrdzuje deti o nevýhodnosti byť v starostlivosti matky, čoho dôsledkom sú potom aj vyjadrenia detí, že nechcú byť u matky a že chcú ísť k otcovi, hoci sú podľa súdneho rozhodnutia v jej starostlivosti. Pokiaľ ide o údajné vyhrážanie sa matky maloletému C. dňa 24.10.2023, uvedené skutočnosti nie sú podľa matky detí pravdivé a táto uviedla svoju verziu incidentu (počas prípravy večere a krájania surovín došlo medzi matkou a maloletým C. k výmene názorov, na čo matka gestikulujúc kuchynským nožom, ktorý práce používala, vysvetľovala maloletému, že je aktuálne v jej starostlivosti a nemôže ísť k otcovi). Okrem toho uvedený incident bol v utorok 24.10.2023 a ona mala obe deti v starostlivosti až do nedele 29.10.2023. Čo sa týka konštatovania súdu, že matka sa v prítomnosti detí vyjadruje o veciach, ktoré vyvolávajú u detí obavy či strach z osoby matky, tieto sú všeobecné, arbitrárne a nepreukázané žiadnym dôkazom. K ostatným otcom uvádzaným vyjadreniam v jeho návrhu, hoci súd svoje rozhodnutie o tieto tvrdenia neoprel svoje rozhodnutie, matka detí uviedla, že si nie je vedomá, že by na komunikáciu na facebooku verbálne útočila na svoje zamestnankyne ako aj na otca a riešila témy ako čierna mágia a woodoo praktiky. Uvedené strohé vyjadrenie podozrenia nepredstavujú skutočnosti, že na určité veci môže mať vplyv aj čierna mágia, nepredstavuje skutočnosti, na základe ktorých by mal súd neodkladným opatrením v podstate zrušiť doterajšiu striedajú osobnú starostlivosť o maloleté deti a dočasne ich zveriť do osobnej starostlivosti otca, keďže tieto veci žiadnym spôsobom nesúvisia so starostlivosťou matky o deti. Čo sa týka A. L., tak s uvedenou osobou a jej dcérou, ktorá pracovala u nej, je ona už dlhodobo v osobnom konflikte, čo ale taktiež žiadnym spôsobom nesúvisí s deťmi. Incident zo dňa 05.11.2023 nebol žiadnym spôsobom namierený voči deťom, ale išlo o incident medzi matkou a otcom, čo napokon potvrdil aj otec v úradnom zázname zo dňa 06.11.2023 spísanom na SPODaSK ÚPSVaR Žilina. Po tomto incidente otec odmietol odovzdať deti matke a naviedol aj deti k rozhodnutiu, že nechcú k matke ísť. Keďže ani v nasledujúcich dňoch k odovzdaniu detí matke nedošlo, podala návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia vo veci maloletých detí, ktorá vec je vedená na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 21Em/7/2023. Matka sa následne nevedela deťom dovoliť, avšak v súčasnosti už spolu komunikujú a deti prejavili záujem byť s ňou. Podľa matky otec účelovo, ale najmä nepravdivo, v podanom návrhu podsúva súdu tvrdenie, že deti sa opakovane vyjadrili, že sa boja byť s matkou, pričom z predložených listinných dôkazov žiadne takéto tvrdenie detí nebolo nikde zaznamenané. Čo sa týka vzájomnej komunikácie otca a matky (SMS a emaily), ktorú otec predložil súdu, z nej taktiež nič čo by vylučovalo matku z osobnej starostlivosti o deti nevyplýva a jej predkladanie súdu považuje za nanajvyš účelové zo strany otca, nakoľko vzájomné osobné spory medzi otcom a matkou nie sú predmetom tohto konania.

2.2 Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností mala matka detí za to, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, a preto súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že je potrebné upraviť pomery medzi účastníkmi s prihliadnutím na najlepší záujem maloletých detí. Podľa nej otec vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nepreukázal (neosvedčil) relevantné skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Neboli osvedčené

žiadne také skutočností, ktoré by preukazovali, že je v najlepšom záujme maloletých detí, aby boli neodkladným opatrením zverené do výlučnej osobnej starostlivosti otca, a teda, že by záujem maloletých detí bol ohrozený alebo, že by im hrozila závažná ujma, ak by neodkladné opatrenie nebolo nariadené. Podľa matky detí je vylúčené, aby tento záujem súd dôvodil z vyjadrení detí pred procesným opatrovníkom, kde sa zmieňujú, že by chceli bývať u otca, pretože súd nemôže mechanicky preberať požiadavky detí, hoc aj v podstate už takmer veku mladistvých. Otázkou starostlivosti o detí je potrebné posúdiť komplexnejšie, pretože nie všetko, čo chcú deti, musí byť nevyhnutne v súlade s ich najlepším záujmom, rešpektujúc pritom práva oboch rodičov na zabezpečovanie starostlivosti o deti. Uvedené je však vyhradené dokazovaniu vo veci samej, a to aj za pomoci znaleckého dokazovania. Pokiaľ preto súd rozhodol v súlade s požiadavkou detí, išiel tak absolútne nad rámec podstaty inštitútu neodkladného opatrenia, čo je neprípustné. Ďalej matka detí uviedla, že nariadením neodkladného opatrenia, ktorým okresný súd dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca bez toho, aby jej v takom prípade upravil styk s maloletými deťmi, znemožnil jej vykonávanie osobného styku s deťmi, keďže otec jej odmieta umožniť s deťmi stretnutie a nemá tak aktuálne (de facto došlo k zrušeniu rozhodnutia súdu o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvoze, t.j. k zrušeniu striedavej osobnej starostlivosti) právny titul na realizáciu styku s deťmi, čo je podľa nej neakceptovateľné.

2.3 Matka detí preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

3. Kolízny opatrovník detí vo vyjadrení zo dňa 07.12.2023 uviedol, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

4. Podaním zo dňa 08.12.2023 podala matka detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nasledovného znenia: Matka je oprávnená stretávať sa s maloletými deťmi 1. každý nepárny kalendárny týždeň od stredy od 15:00 hod. do pondelka nasledujúceho týždňa do 08:00 hod., 2. počas letných školských prázdnin od 15.07. od 09:00 hod. do 30.07. do 18:00 hod. a od 15.08. od 09:00 hod. do 30.08. do 18:00 hod., pričom v období od 01.07. do 02.09. sa styk podľa predchádzajúceho bodu 1. nerealizuje, 3. počas zimných školských prázdnin od 23.12. od 09:00 hod. do 30.12. do 09:00 hod., pričom v období od 23.12. do 08.01. nasledujúceho kalendárneho roka sa styk podľa bodu 1. nerealizuje. Matka si v určený čas začiatku styku maloleté deti prevezme v mieste školského zariadenia, ktoré maloleté deti navštevujú a po skončení styku maloleté deti odovzdá pred začiatkom vyučovania do školského zariadenia, ktoré maloleté deti navštevujú. V prípade neúčasti maloletých detí na vyučovaní si matka maloleté deti prevezme a po skončení styku odovzdá pred bydliskom otca, pričom otec je povinný maloleté deti na styk s matkou riadne pripraviť a matke ich v určenom čase odovzdať. Otec je povinný bez zbytočného odkladu telefonicky alebo elektronickými prostriedkami preukázateľne informovať matku o dôležitých skutočnostiach v živote maloletých detí, ako sú choroba, úraz alebo iná vážna zmena zdravotného stavu maloletých detí a taktiež matku pravidelne informovať o študijných výsledkoch maloletých detí, návšteve mimoškolských aktivít a o plánovaných dovolenkách a výletoch maloletých detí. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

4.1 Matka detí v návrhu uviedla, že ani po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia vo veci maloletých detí dňa 08.09.2023 sa nevedela s deťmi riadne skontaktovať a taktiež jej nebolo ani raz umožnené, aby sa s deťmi stretla. Dňa 21.12.2023 jej bolo doručené uznesenie o neodkladnom opatrení, z ktorého sa dozvedela, že súd dočasne zveril obe maloleté deti do osobnej starostlivosti otca, pričom v tomto uznesení nebol žiadnym spôsobom upravený styk matky s maloletými deťmi. Súd jej tak znemožnil vykonávanie osobného styku s deťmi napriek tomu, že žiadnym spôsobom neboli obmedzené jej rodičovské práva k maloletým deťom a súd mal v čase vydania uznesenia vedomosť, že bol z jej strany podaný návrh na súdny výkon rozhodnutia ohľadom neodovzdania detí matke a neumožnenia jej kontaktu s deťmi. Ďalej matka detí uviedla, že po doručení uznesenia kontaktovala otca SMS správou za účelom dohody o úprave jej styku s deťmi. Na túto správu matky otec reagoval bez relevantnej odpovede, avšak s poznámkou, že stretávanie rodiča s deťmi nie je právom rodiča, ale právom dieťaťa a že keď ona sa chce s deťmi stretnúť, na tom nezáleží, pretože deti sa s ňou údajne stretnúť nechcú. Uvedené tvrdenia otca sú v zjavnom rozpore s právom matky ako rodiča na udržiavanie pravidelného styku s deťmi, ktoré je garantované tak v národnej legislatíve, ako aj v nadnárodných dohovoroch. Rovnako aj tvrdenia otca, že deti sa nechcú s matkou stretnúť, sú len jeho tvrdením, pričom matke nebolo nikdy umožnené, aby si s deťmi túto vec prediskutovala a aby sa na stretávaní spolu dohodli. Okrem toho, ako už uviedla vo viacerých podaniach, za posledné obdobie, otec dlhodobo manipuluje maloleté deti voči nej, vyvoláva u detí predstavu, že starostlivosť matky je pre nich nevyhovujúca a robí všetko preto, aby kontaktu detí s matkou zamedzil. Bez ohľadu na uvedené aj prípadné odmietanie detí stretnúť sa s matkou nie je dôvod, pre ktorý by súd nemal pristúpiť k úprave styku detí s matkou, keďže matka má právo udržiavať pravidelný osobný kontakt

s maloletými deťmi. Ďalej matka detí uviedla, že rovnako tiež otec zobral maloletého A. bez jej vedomia na operačný zákrok, ktorý sa uskutočnil dňa 04.12.2023 o čom ju vopred neinformoval, hoci ona s týmto zákrokom vopred nesúhlasila. O uvedenom predložila súdu sms komunikáciu otca a matky zo dňa 04.12.2023. Pokiaľ otec matku hneď obviňoval, že operácia sa konala v hodine dvanástej a že ohrozila život maloletého, lebo operáciu stále odkladala, tieto tvrdenia otca nie sú podľa nej pravdivé. Ona nemala od lekárov informáciu, že by si zdravotný stav maloletého A. vyžadoval neodkladnú operáciu, skôr mala informácie, že táto operácia nie je nevyhnutná. Matka sa taktiež dožadovala informácie, kde je maloletý hospitalizovaný, nakoľko mala záujem ho ako matka ísť navštíviť, na čo otec reagoval informáciou o zákaze návštev v nemocniciach.

4.2 Nariadením vyššie uvedeného neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca, a to bez toho, aby matke upravil styk s deťmi, pričom otec sa odmieta na styku matky s deťmi riadne dohodnúť, matka v súčasnosti nemá žiaden právny titul, ktorý by ju oprávňoval udržiavať pravidelný osobný kontakt s maloletými deťmi. Matke je tak od 05.11.2023 až doposiaľ znemožnené stretávať sa s deťmi. Nemá preto inú možnosť, ako obrátiť sa na súd s predmetným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne upraví spôsob stretávania matky s deťmi.

4.3 Ďalej matka detí na základe citovaných zákonných ustanovení (§ 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1 CSP, § 360 ods. 1, § 111 písm. d/ CMP, § 24 ods. 5 druhá veta zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len „Zákona o rodine“), ako aj na základe vyššie uvedených skutočností mala za to, že v danom prípade je preukázaná a osvedčená dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a z toho plynúca potreba nariadenia takého neodkladného opatrenia, ktorým budú dočasne a bezodkladne upravené pomery rodičov k maloletým deťom v časti úpravy styku matky s deťmi tak, aby sa matka mohla s maloletými deťmi stretávať jednak v rámci bežnej úpravy styku a jednak počas letných a zimných prázdnin v rozsahu približne v jednej polovici týchto prázdnin za účelom strávenia spoločných dovolení a rôznych výletov. Zo správania a konania otca vzniká matke obava, že situácia ohľadom znemožňovania realizácie jej styku s deťmi bude postupne eskalovať až hrozí, že sa táto situácia dostane do stavu, kedy otec nebude dlhodobo ochotný umožniť matke styk s maloletými deťmi, čím s nimi matka úplne stratí kontakt a dôjde tak k nenávratnej deformácii vzťahov matky s deťmi. Úprava styku rodiča s deťmi počas sviatkov a školských prázdnin je základnou súčasťou každej úpravy styku v prípade, ak sú deti zverené, aj keď len dočasne do osobnej starostlivosti len jednému rodičovi, aby tak mohol rodič, ktorému neboli deti zverené, do starostlivosti tráviť s deťmi čas nielen v bežnom rámci upraveného styku, ale aj v osobitných prípadoch ako sú prázdniny a sviatky. V rámci bežného styku matka detí navrhla tento upraviť na každý druhý týždeň od stredy do pondelka do začiatku školského vyučovania, nakoľko tým bude zabezpečený nepretržitý kontakt matky s deťmi počas týchto dní a najmä maloleté deti sú na takýto režim z minulosti zvyknuté jednak z času, kedy sa s nimi takýmto spôsobom stýkal otec a takýto režim je aj blízky striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa realizovala doteraz. Styk počas sviatkov a prázdnin navrhla upraviť tak, aby každý z rodičov mohol tráviť s deťmi čas v rozsahu približne jednej polovice týchto sviatkov a prázdnin. Nakoľko ona ako matka za ostatné tri roky netrávila s deťmi Štedrý deň, navrhla, aby súd upravil jej styk s deťmi počas zimných prázdnin tak, aby boli maloleté deti na Štedrý deň u matky.

4.4 Nakoľko základnou povinnosťou rodiča, ktorému boli deti zverené do osobnej starostlivosti je aj informačná povinnosť voči druhému rodičovi o podstatných veciach – týkajúcich sa detí mala matka detí za to, že v danom prípade sú splnené všetky podmienky na to, aby súd neodkladným opatrením uložil otcovi takúto povinnosť, keďže ako vyplýva z vyššie uvedeného, matka od otca nedostáva žiadne informácie, napr. o zdravotnom stave detí a keď si ich vyžiada, tak ju otec informuje nedostatočne, ale najmä oneskorene.

5. Otec detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 19.12.2023 k odvolaniu matky detí a to k poukazovaniu matky na nesprávny postup súdu v súvislosti s nemožnosťou sa k jeho návrhu vyjadriť uviedol, že tento postup vyplýval z ust. § 329 ods. 1 CMP, pričom predlžovanie lehoty na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu získania vyjadrenia matky k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, by v tomto prípade vážne ohrozilo zdravie ako aj život maloletého C., ktorý bol opakovane vystavený ataku matky s nožom v ruke, jedenkrát namierenému priamo voči nemu, ale aj maloletého A., ktorému matka bez vedomia otca už niekoľko mesiacov bránila podstúpiť chirurgický zákrok (operáciu srdca), ktorý bol lekármi odporúčaný doslova na záchranu jeho života.

5.1 Ďalej otec detí uviedol, že nikdy synov neovplyvňoval, títo všetko vnímali osobne a tak to bolo aj počas rozvodu rodičov. Maloletý A. vzhľadom na svoj vek už dokázal matke oponovať, resp. presadiť si vlastný názor, avšak maloletý C. túto situáciu znášal omnoho ťažšie, čo sa prejavilo aj na jeho správaní, keď pred odchodom z otcovej domácnosti k matke začal mávať bolesti brucha a býval smutný. Zrejme aj z tohto dôvodu sa maloletý C. odvážil matke povedať, že by chcel ísť počas týždňa u matky k otcovi, čo vyvolalo matkinu nepochopiteľnú reakciu a zaútočila na syna nožom. Maloletý C. zo strachu pred matkou

tento incident oznámil otcovi, až keď sa s ním stretol pri odovzdávaní detí v nedeľu, nakoľko v tom čase nebol doma ani brat A., ktorý je C. veľkou oporou. Matka k danému incidentu predniesla v odvolaní svoju verziu, ktorou celú situáciu bagatelizuje, čo je veľmi vážne a svedčí o tom, že matka zrejme nedokáže posúdiť dôsledky svojho konania, čím je pre deti hrozbou. Pokiaľ sa matka k druhej situácii, kde zaútočila nožom na pneumatiky auta, v ktorom sedel otec, vyjadruje, že ide o konflikt medzi ňou a otcom, tak v tomto prípade zas pozabudla, že keď sa nepričítne oháňala s nožom v ruke a vyhrážala sa otcovi zabitím, tak tam stáli aj maloleté deti C. a A., pričom A. ju dokonca aj držal, aby jej zabránil ďalšiemu útoku. Podľa otca detí správanie sa matky vyvoláva podozrenie, že táto trpí poruchou osobnosti, resp. duševnou poruchou a z tohto dôvodu, keďže nenavštevuje odborného lekára, môže byť pre svoje deti vážnou hrozbou. 5.2 Ďalej otec uviedol, že je nepochopiteľné, že matka i napriek odporúčaniu a neskôr až naliehaniu lekárov z detského kardiocentra na bezodkladnú operáciu srdca maloletého A. zákrok odmietla a to opakovane bez toho, aby otca informovala o jej krokoch voči nemocnici. On mal vedomosť, že maloletý A. v tomto veku by mal podstúpiť operáciu srdca a vzhľadom k tomu, že nemal žiadnu spätnú väzbu po poslednej kontrole syna, ktorú absolvoval s matkou, kontaktoval nemocnicu, kde mu telefonicky oznámili, že hoci je operácia pre maloletého A. život zachraňujúca, nemôžu zákrok vykonať, lebo matka to nielenže odmietla, ale sa voči lekárom správala osočujúco. Aj skutočnosť, že bol maloletý A. dočasne zverený do jeho osobnej starostlivosti, mu veľmi pomohla urgentne operáciu vybaviť a tento sa v týchto dňoch zotavuje po vážnom zákroku. Matka ešte aj počas hospitalizácie maloletého A. v nemocnici túto kontaktovala s tým, že ona so zákrokom nesúhlasí.

5.3 Podľa otca detí matka v odvolaní ďalej nepravdivo uvádza, že jej on bráni v styku s maloletými deťmi. Matka o maloleté deti nejaví takmer žiadny záujem, deťom už dva týždne netelefonovala a aj keď jej maloletý A. napísal SMS správu, aby sa s matkou spojil a opýtal sa, ako sa má, tak dostal len krátku odpoveď čo bolo dňa 08.12. Odtedy sa matka s deťmi nespojila, hoci jej v tom on ako otec nikdy nebránil. Otec nebráni matke v styku s maloletými deťmi, avšak tu je dôležité zdôrazniť, že deti rovnako nemajú v tomto období záujem stretávať sa s matkou, nakoľko sa obávajú, že zas neovládne svoje správanie a majú strach. 5.4

Otec detí poukázal aj na zľahčovanie významu zverejňovaných statusov matky na jej verejnom profile na Facebooku. Vzhľadom na vzdelanie, ale najmä na profesiu matky nemožno tieto statusy týkajúce sa čiernej mágie, woodoo praktík, či spojení s diablom považovať len za vyjadrenie názoru, keďže je zjavné, že matka týmito konštatovaniami aj zjavne verí, čo je ďalšou hrozbou pre zdravý vývin maloletých detí, a to aj vzhľadom k tomu, že matka sa v minulosti nikdy takto nevyjadrovala. Správanie matky tak považuje za prejav spôsobený poškodením jej psychického zdravia a je pripravený maloleté deti pred negatívnym vplyvom matkinho nevyspytateľného správania ochrániť. Rovnako podal aj trestné oznámenie kvôli útokom matky na maloletého C., ako aj na jeho osobu. 5.5

Vzhľadom k tomu, že postup súdu prvej inštancie, ako aj napadnuté rozhodnutie, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, považuje otec za správne a odvolanie matky za nedôvodné, navrhol, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu potvrdil.

6. Otec detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 20.12.2023 k návrhu matky detí na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s postupom okresného súdu v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia na jeho návrh, ktorý podával z dôvodov vážnej hrozby vo vzťahu k maloletým deťom práve pre nevyspytateľné agresívne správanie matky aj voči maloletým deťom. Odkázal preto na jeho vyjadrenie k odvolaniu matky vrátane všetkých jeho príloh, v ktorom poukazuje najmä na matkine zľahčovanie vzniknutých situácií, ktoré museli maloleté deti pri matke prežívať, ako aj na skutočnosť, že matka od momentu, ako ostali maloleté deti s otcom, o tieto nejaví skutočný záujem, keďže im vôbec netelefonuje ani im nepíše správy. Podľa otca detí styk navrhovaný matkou je širšou úpravou styku rodiča s maloletými deťmi, na ktorú je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, v prípade matky aj vykonanie znaleckého dokazovania z odboru psychiatria, ktorým by sa skúmalo, či matka netrpí takou psychickou poruchou, ktorá by mohla ohroziť maloleté deti, pokiaľ by boli v jej prítomnosti. On v tomto čase pripravuje návrh na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, kde bude navrhovať aj predmetné znalecké dokazovanie. Rovnako je dôležité zdôrazniť, že maloleté deti sa opakovane vyjadrili, že majú z matky strach, čo vzhľadom na ešte čerstvú traumu z negatívnych zážitkov je nevyhnutné rešpektovať a ich záujem uprednostniť pred právom rodiča na úpravu styku. Úprava styku maloletých detí s matkou v tomto čase nie je podľa otca v záujme maloletých detí, ktorí musia spracovať negatívne zážitky spojené s matkou a vzhľadom na zdravotný stav maloletého A., ktorý v týchto dňoch absolvoval operáciu srdca a potrebuje sa zotaviť, nie je vhodné maloleté deti vystavovať ďalším stresovým situáciám, ktoré im môže matka spôsobiť. Podľa neho matka nepreukázala, že je zdravotne v poriadku, naopak, útoky nožom bagatelizuje, čo vyvoláva pochybnosti, či je schopná takéto ataky ovládať a potláčať. Otec detí navrhol, aby súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

7. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas

účastníkom konania (§ 359 CSP, § 362 CSP, § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d/ CSP) preskúmal uznesenie okresného súdu bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1, § 385 ods. 1 a contrario CSP) a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP) z nasledovných dôvodov:

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i námietky matky detí v odvolaní bolo posúdiť, či v prejednávanej veci bolo dôvodné upraviť pomery účastníkov konania formou nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd maloleté deti dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca. Zároveň poučil všetkých účastníkov tohto konania, že môžu podať návrh na začatie konania vo veci samej, ktorého predmetom bude úprava práv a povinností k maloletým deťom a účastníkmi tohto konania budú matka maloletých detí, otec maloletých detí a maloleté deti.

9. Inštitút neodkladných opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je upravený v ustanoveniach CMP, a to konkrétne v § 360 až § 369, ktoré predstavujú výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP, ktorého ustanovenia sa však aplikujú v prípade, že CMP neustanovuje inak (§ 2 ods. 1 CMP). Zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia sú upravené v § 325 ods. 1 CSP, podľa ktorého neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté deti je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva účastníkov, ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe dočasnej úpravy. Inštitút neodkladného opatrenia má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú tieto zjavne ohrozené a do doby, keď o výchove nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Potreba dočasnej úpravy nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov.

11. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z písomných dôkazov k nemu pripojených, keďže v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa spravidla dokazovanie nevykonáva a vychádza sa len z návrhu na jeho nariadenie v prípade nariadenia neodkladného opatrenia pred začatím konania a v prípade nariadenia neodkladného opatrenia po začatí konania aj z obsahu spisu, teda z dôkazov už vykonávaných. Dokazovanie má v tom prípade charakter tzv. osvedčovania, keď skutočnosti uvedené v návrhu, alebo ktoré sú súdu zrejmé, keď nariaďuje neodkladné opatrenie spĺňajú atribút vysokej miery pravdepodobnosti.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia i konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na jeho podklade dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednanú vec aj správne právne posúdil pokiaľ neodkladným opatrením dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca. Stotožňuje sa preto s odôvodnením napadnutého uznesenia a podľa § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť dôvodov v ňom uvedených.

13. Matka detí v odvolaní v prvom rade namietala, že súd pri rozhodovaní o tak zásadnom zásahu do jej práv rozhodol bez jej vyjadrenia a bez nariadenia pojednávania. K namietanému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že v zmysle § 2 ods. 1 CMP a § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Nebolo preto povinnosťou okresného súdu doručovať matke detí návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pred rozhodnutím o ňom. K námietke matky ohľadom nenariadenia pojednávania odvolací súd poukazuje na ust. § 2 ods. 1 CMP a § 329 ods. 1 CSP, podľa ktorého neodkladné opatrenie môže súd nariadiť aj bez vylúču účastníkov, bez ich vyjadrení, ako aj bez nariadenia pojednávania. Dôvodom je charakter tohto procesného inštitútu nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia, resp. pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa dokazovanie nevykonáva. Dokazovanie má v tomto prípade charakter tzv. osvedčovania, keď skutočnosti uvedené v návrhu alebo ktoré sú súdu zrejmé, keď nariaďuje neodkladné opatrenie, spĺňajú atribút vysokej miery pravdepodobnosti. Nebolo preto povinnosťou okresného súdu nariadiť pojednávanie. Vzhľadom na uvedené tak podľa odvolacieho súdu v postupe okresného súdu nebolo zistené pochybenie.

14. Ďalej matka detí vytykala súdu, že nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci (- vychádzal z jednostranných tvrdení otca, - otcom preukázané skutočnosti a predkladané dôkazy nepreukazujú, že by matka zanedbávala starostlivosť o maloleté deti alebo že by deti ohrozovala, - maloleté deti sú vo svojich názoroch a opisovaní udalostí prežitých matkou ovplyvnené a manipulované otcom, - incident zo dňa 24.10.2023 nie je pravdivý, - súd

neoprel rozhodnutie o ostatné otcom uvádzané tvrdenia v jeho návrhu). Neboli preto podľa nej splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia.

15. V prvom rade je potrebné uviesť, že matka detí sa nedôvodne domnieva, že neodkladné opatrenie bolo nariadené preto, že by zanedbávala starostlivosť o maloleté deti. Dôvodom bolo ohrozenie zdravia a života detí a zmena v jej správaní. Podľa odvolacieho súdu otec detí svoje tvrdenia osvedčil listinami preukazujúcimi incidenty. Nebolo rozhodné, že incident zo dňa 05.11.2023 nebol namierený voči deťom, ale išlo o incident medzi matkou a otcom. Dôležitým bolo, že obe maloleté deti boli svedkom uvedenej udalosti. Maloletý A. pre kolíznym opatrovníkom (viď záznam ÚPSVaR zo dňa 30.10.2023 uviedol, „Ona je v pohode, iba dosť často chytá hysáky, ktoré sú väčšinou mierené na C., ku mne si to už nedovolí, lebo som od nej vyšší a silnejší. Podľa týchto jej hysákov sa u nej necítim bezpečne, vie nám vtedy povedať aj dosť škaredé slová“. Po incidente dňa 05.11.2023 samotné maloleté deti uviedli pred kolíznym opatrovníkom (viď záznam ÚPSVaR zo dňa 06.11.2023), že by chceli bývať u otca. Myslia si, že mama potrebuje pomoc, že ako sa správala nie je normálne. K mame teraz určite nechcú ísť. Boja sa, že mama by mohla prísť za nimi aj do školy. Nemajú obavu z toho, že by ich nasilu zobrala, lebo učitelia už o ich situácii vedia, ale skôr sa boja stresu a vyčítania, ktoré by robila mama v škole. Maloleté deti opisovali prežitú udalosť pred kolíznym opatrovníkom. Incident s nožom pred maloletým C. sa zopakoval aj vo vzťahu k otcovi, preto niet pochyb, že sa stal tak ako ho maloletý popísal. Uvádzané incidenty mali vplyv na zdravotný stav detí v nutnosti zabezpečenia ich upokojenia ako vyplýva z lekárskej správy. U matky sa preto podľa vyjadrení detí necítia bezpečne. Z úradného záznamu ÚPSVaR z 30.10.2023 ktorého obsahom je vyjadrenie maloletého A. vyplýva aj iné správanie matky v poslednom čase (máva v poslednom čase čudné reči o hypnóze čiernou mágiou). Uvedené vyplýva aj z mailu matky adresovanom otcovi zo dňa 06.10.2023 v ktorom uviedla: „A. si použil ako nástroj a cez neho si ma vlastne sledoval. Myslíš, že neviem o tom, ako si ma dostal na operáciu, cez čiernu mágiu vyvolal ženské problémy a zdravotné problémy... Tak ako som opísala minule, že si si kúpil služby, ktoré ti pomohli...tak ja mám zase na svojej strane tých, ktorí pomohli mne...“. Podľa odvolacieho súdu otec detí tak osvedčil aj skutočnosti o zmenách v správaní matky detí.

16. Napokon matka detí v odvolaní poukazovala aj na to, že súd nariadil neodkladné opatrenie ohľadom dočasného zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti otca bez toho, aby jej upravil styk s deťmi, pričom otec sa odmieta na styku matky s deťmi riadne dohodnúť a ona v súčasnosti nemá žiaden právny titul, ktorý by ju oprávňoval udržiavať pravidelný osobný kontakt s maloletými deťmi. Od 05.11.2023 až doposiaľ je jej tak znemožnené stretávať sa s deťmi.

17. Uvedenú námietku odvolací súd nepovažuje za dôvodnú nakoľko dočasná úprava styku matky s maloletými deťmi nebola obsahom návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Okresný súd za týmto účelom ani nemohol posúdiť okolnosti súvisiace s nevyhnutnosťou zásahu súdu, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku matky s maloletými deťmi podaný nebol.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené tak v danom prípade dospel k záveru, že otec detí vo svojom návrhu v dostatočnom rozsahu osvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania v zmysle príslušných ust. § 325 a § 326 CSP v spojení s § 367 CMP, pričom zistený skutočný stav napĺňa predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom rozsahu. Uznesenie okresného súdu preto vo výroku, ktorým súd neodkladným opatrením maloleté deti dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca ako vecne správne potvrdil.

19. Podľa § 336 ods. 1, 2, 3 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania o veci samej. Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

20. Odvolací súd uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým súd poučuje všetkých účastníkov tohto konania, že môžu podať návrh na začatie konania vo veci samej, ktorého predmetom bude úprava práv a povinností k maloletým deťom a účastníkmi tohto konania budú matka maloletých detí, otec maloletých detí a maloleté deti, zmenil. Dôvodom bola aplikácia primeraného použitia vyššie citovaného zákonného ustanovenia. Okresný súd zrejme vychádzal (odôvodnenie rozhodnutia neoprel o ustanovenie zákona) z ust. § 360 ods. 2 CMP podľa ktorého ak súd nariadi neodkladného opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej. V danej veci bol otcom detí podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania a teda nešlo o prípad nariadenia neodkladného opatrenia bez návrhu v konaní, ktoré sa môže začať aj bez návrhu. Odvolací súd preto vo výroku v poradí druhom uznesenie okresného súdu zmenil tak, že uložil otcovi detí v určenej lehote povinnosť podať voči matke detí návrh na začatie konania o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

21. V priebehu odvolacieho konania bol podaný návrh matky detí na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala rozhodnúť,

že je ako matka detí oprávnená stretávať sa s maloletými deťmi 1. každý nepárny kalendárny týždeň od stredy od 15:00 hod. do pondelka nasledujúceho týždňa do 08:00 hod., 2. počas letných školských prázdnin od 15.07. od 09:00 hod. do 30.07. do 18:00 hod. a od 15.08. od 09:00 hod. do 30.08. do 18:00 hod., pričom v období od 01.07. do 02.09. sa styk podľa predchádzajúceho bodu 1. nerealizuje, 3. počas zimných školských prázdnin od 23.12. od 09:00 hod. do 30.12. do 09:00 hod., pričom v období od 23.12. do 08.01. nasledujúceho kalendárneho roka sa styk podľa bodu 1. nerealizuje s tým, že matka si v určený čas začiatku styku maloleté deti prevezme v mieste školského zariadenia, ktoré maloleté deti navštevujú a po skončení styku maloleté deti odovzdá pred začiatkom vyučovania do školského zariadenia, ktoré maloleté deti navštevujú pričom v prípade neúčasti maloletých detí na vyučovaní si matka maloleté deti prevezme a po skončení styku odovzdá pred bydliskom otca, pričom otec je povinný maloleté deti na styk s matkou riadne pripraviť a matke ich v určenom čase odovzdať a otec je povinný bez zbytočného odkladu telefonicky alebo elektronickými prostriedkami preukázateľne informovať matku o dôležitých skutočnostiach v živote maloletých detí, ako sú choroba, úraz alebo iná vážna zmena zdravotného stavu maloletých detí a taktiež matku pravidelne informovať o študijných výsledkoch maloletých detí, návšteve mimoškolských aktivít a o plánovaných dovolenkách a výletoch maloletých detí.

22. Podľa § 362 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania je príslušný rozhodnúť odvolací súd.

23. K posudzovanému návrhu matky detí na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné uviesť, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie (§ 325 CSP) avšak ust. § 362 CMP predstavuje výnimku z tejto všeobecnej konštrukcie (vzťahujúcu sa na možnosť nariadenia neodkladného opatrenia v odvolacom konaní). Z hľadiska účelu, ktorý plní neodkladné opatrenie v režime Civilného mimosporového poriadku sa vyžaduje za istých okolností potreba rýchlej a okamžitej ochrany, keď aj odvolací súd môže sám rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo takéto neodkladné opatrenie sám nariadiť, ak dospeje k záveru, že sú splnené podmienky pre jeho nariadenie v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Z tohto dôvodu bol Krajský súd v Žiline príslušný na rozhodnutie o neodkladnom opatrení podľa § 362 CMP.

24. Matka detí návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila hlavne tým, že súd prvej inštancie dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca bez toho, aby matke upravil styk s deťmi, pričom otec sa odmieta na styku matky s deťmi riadne dohodnúť. Matka tak v súčasnosti nemá žiaden právny titul, ktorý by ju oprávňoval udržiavať pravidelný osobný kontakt s maloletými deťmi.

25. Kontakt rodičov s ich maloletými deťmi je významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa a je neoddeliteľnou súčasťou rodičovských práv a práv dieťaťa upravených v Zákone o rodine. Styk rodiča s maloletým dieťaťom má zaistiť v čo najväčšej miere vytváranie a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta k obojom rodičom, je zároveň jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti toho rodiča, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, na výchove dieťaťa. Nemožno totiž opomenúť, že v zmysle § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine majú rodičovské práva a povinnosti v celom ich rozsahu v zásade obaja rodičia. Povinnosťou súdu je dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom. Výnimkou z tohto pravidla je situácia, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasné stretávanie s jedným z rodičov obmedzené, resp. úplne zakázané. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorým môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Tieto musia byť tak závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť, resp. zakázať kontakt s oprávneným rodičom. Jediným kritériom pre vyslovenie obmedzenia alebo zákazu styku je teda aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem maloletého dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva.

26. Neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností jestvujúcich v čase rozhodovania. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa, článok 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie).

27. Odvolací súd mal z obsahu spisu preukázanú správu z prešetrovania pomerov ÚPSVaR zo dňa 02.01.2024. Z tejto vyplýva, že kolízny opatrovník uskutočnil pohovor s deťmi. Z tohto vyplynulo, že obe maloleté deti nesúhlasia s matkinou navrhovanou úpravou styku. Maloletý A. uviedol, že s matkou nemá problém sa stretnúť, keď sa s ňou dohodne, že si pôjde niekde sadnúť, prespávať u matky zatiaľ nechce. Je to z dôvodu tej napätej situácie, má rešpekt z toho, že čo ak sa to stane znovu. Maloletý C. uviedol, že s matkou sa nechce stretávať, má pred ňou rešpekt, bojí sa jej. Bojí sa, aby matka opäť na neho nezaútočila, vtedy išla na neho s nožom. Niekedy sa s matkou bude chcieť stretávať, ale to sám nevie, kedy to bude. Aj keby A. išiel ku matke, tak on by tam s ním nechcel ísť. Bojí sa s ňou stretnúť aj na verejnosti, bojí sa toho, ako by sa správala. V telefonických rozhovoroch sa matky nebojí, tam jej iba jednoslovne odpovedá na jej otázky, kde mu matka dáva iba normálne otázky a on jej odpovedá.

28. Posúdiac obsah návrhu matky detí na nariadenie neodkladného opatrenia ako i zohľadňujúc vyjadrenia detí v súčasnej dobe dospel odvolací súd k záveru,

že citový vzťah maloletých detí C. a A. k vlastnej matke je hlavne po prežitých udalostiach narušený. M. A., ktorý je vo veku 15 rokov však napriek tomu prejavuje záujem stretnúť sa s matkou. Pri pohovore navrhol ako si toto stretávanie predstavuje. Matka detí tak má podľa odvolacieho súdu možnosť prispôbiť sa vôli maloletého a stretávať sa s ním v súčasnej dobe spôsobom ním navrhovaným. Napokon aj s prihliadnutím na jeho zdravotný stav po operačnom zákroku. Maloletý C. prezentuje v súčasnej dobe strach z matky. Jeho obava, po incidente s matkou ako i predchádzajúcom správaní matky (maloletý A. uviedol, že matka keď dostávala hysáky boli väčšinou mierené na maloletého C.) sa dá chápať a rozumieť jej. V súčasnej dobe bolo preto potrebné aj vzhľadom na vek maloletého C. (13 rokov) jeho vôľu rešpektovať. Vyžaduje si to najmä ochrana záujmu maloletého C. v súčasnej dobe. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že prvoradou a zásadnou úlohou súdu vo všetkých konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloletých je ochrana oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, ktorá vždy nemusí byť v súlade s vôľou jeho rodičov. Vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov neboli podľa odvolacieho súdu naplnené zákonné podmienky pre nariadenie matkou navrhovaného neodkladného opatrenia a preto jej návrh odvolací súd zamietol. Rovnako zamietol aj tú časť, v ktorej matka detí navrhovala uložiť neodkladným opatrením povinnosť bez zbytočného odkladu telefonicky alebo elektronickými prostriedkami preukázateľne informovať matku o dôležitých skutočnostiach v živote maloletých detí, ako sú choroba, úraz alebo iná vážna zmena zdravotného stavu maloletých detí a taktiež matku pravidelne informovať o študijných výsledkoch maloletých detí, návšteve mimoškolských aktivít a o plánovaných dovolenkách a výletoch maloletých detí. Dôvodom bolo, že matka detí svoj návrh v tejto časti neosvedčila. Informácie o zdravotnom stave maloletého A. v súvislosti s operačným zákrokom jej otec detí poskytol ako vyplýva z ním predloženej mailovej komunikácie v rámci vyjadrenia k návrhu matky detí. Okrem toho ostatné požiadavky si nevyžadovali ani neodkladnosť úpravy neodkladným opatrením.

29. O trovách konania odvolací rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP, v spojení s § 57, § 58 ods. 1, § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nebol podaný návrh a ani zistené dôvody pre aplikáciu ust. § 55 CMP.

30. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia oprávneného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané

na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).